

ਹੈਵਾਨੀਅਤ

(ਇੱਕ ਚੁੱਭਵਾਂ ਸੱਚ)

How
النور

ਰਮਨਦੀਪ

ਸੁਖਦੀਪ

www.PunjabiLibrary.com

1/11

Webpagepdf.com

ਰੈਵਾਨੀਅਤ

ਗੁੱਡੀਆਂ ਤੇ ਪਟੋਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਫਨੇ,
ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ,
ਤੈਨੂੰ ਦੂਰ ਨੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ,
ਮੈਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ....

{ ਸੁਖਦੀਪ }

ਪੰਜ ਕੂ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਂ ਮੈਂ, ਜਦ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹਬ (ਧਰਮ) ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਤਦ ਹੀ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਜ਼ਹਬ ਨੇ ਹੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫੇਰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਮੈਂ ਕਦ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

ਮੈਂ ਜਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਜਾਦੀ ਤਾਂ ਉਚੀ ਸਾਰੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਜਿਹੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਪਰ ਜਾ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲਮਕਾ ਬੈਠ ਜਾਦੀ ਅਤੇ ਦੂਰ- ਦੁਰਾਡੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ - ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲੰਮੇ ਲੰਮੇ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਜੋ ਹਵਾ ਵਿਚ ਝੂਮ ਝੂਮ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੀ। ਕਦੇ- ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਡਦੇ ਪੰਛੀ, ਖਿਲ- ਖਿਲਾਏ ਫੁੱਲ ਤੇ ਫੁੱਟਦਾ ਹੋਇਆ ਝਰਨਾ ਵੇਖ ਕੇ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਾਸ ਬਣਾ ਕੇ ਘੱਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਏ। ਮੈਂ ਦਾਦਿਆਂ ਤੇ ਦਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤ ਮਾਈ ਨੂੰ ਟੋਹਲਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ, ਖਬਰੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਕੁਦਰਤ ਮਾਈ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਤੋਂ ਉਡਣੇ ਖੰਭ ਮੰਗਾਂਗੀ। ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਲੱਗ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਘੜੇ ਹੋਏ ਕਲਪਨਿਕ ਪਾਤਰ ਹੀ ਨੇ..

ਮੈਂ ਨਿੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਮੇਰੀ ਅੰਮੀ ਜਾਨ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦੀ ਕਿ ਸਾਮ ਨੂੰ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਘਰ ਪਰਤ ਆਵੀਂ, ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਖੇਲਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੋਕਿਆ, ਮੈਂ ਅੰਮੀ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੀ ਅੰਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਜਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤੁਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਾਦੀ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ' ਅਲਫ ' ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਲਫ ਸਬਦੰ ਕਹਿਣਾ ਸਿਖਿਆ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਅਲਫ ਆਖ ਕੇ ਹੀ ਬੁਲਾਉਂਦੀ । ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ' ਅਲਫੂ ' ਆਖ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜਲਦੀ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀ , ਮੇਰੇ ਦਾਦੀ ਜੀ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਮਸੀਤ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਨਮਾਜ਼ ਪੜਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਮਾਜ਼ ਪੜਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹਿੰਦੀ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਹਰਰੇਜ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਨਵਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲਫ,ਬੇ,ਪੇ,ਤੇ,ਟੇ ਅਤੇ ਸੇ ਆਦਿ ਅੱਖਰ ਸਿੱਖ ਗਈ। ਮੈਂ ਇਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲਿਖਦੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਰਹਿੰਦੀ,ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਅੱਖਰ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਦੇ ਵਾਂਗ ਯਾਦ ਹੋ ਗਏ।

ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵੱਡੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਹਬ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦੀ,ਮੈਂ ਕਦੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਸੋਚਦੀ ਸਾਰਾ ਦੁਪਹਿਰ ਸਿੱਖਰ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਕੱਢ ਦੇਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ....

ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਸ ਸਾਹਿਰ ਜਿਸ ਰਾਜ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਹਬ ਹਨ।

ਮੈਂ : ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਤਲਬ.....???

ਦਾਦੀ ਜੀ : ਹਾਂ ਬੇਟਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ..

ਮੈਂ : ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ... ਤੇ ਫੇਰ ਬੋਲੀ..

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਅੱਲਾ ਇੱਕ ਨਹੀ ਏ..??

ਦਾਦੀ ਜੀ : ਨਹੀ ਬੇਟਾ ਅੱਲਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਏ ਪਰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨੇ....

ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਲਫੂ, ਗੁੱਡੀ....

ਮੈਂ : ਕਿ ਇਸਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀ ਏ...

ਦਾਦੀ ਜੀ : ਅਲਫੂ ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਏ....

ਮੈਂ : ਨਹੀ ਵੈਸੇ ਹੀ..

ਦਾਦੀ ਜੀ : ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਨਾਲ , ਜੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਜੇ ਸਾਡੇ ਰਾਜ, ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਠਪੁਤਲੀ ਬਣਾ ਨਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ : ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ.....ਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀ ਲੱਗਾ ਕਦ ਨੀਦ ਆ ਗਈ।

ਮੇਰੀ ਸਵੇਰੇ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ, ਦਾਦੀ ਜੀ ਅੰਮੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਘਰਦਾ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸੀ, ਮੈਂ ਬਿਸਤਰ ਵਿਚ ਪਈ, ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰ ਉਗੇ ਹੋਏ ਲੰਮੇ ਲੰਮੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਮਕ ਰਹੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਅਦਭੁੱਤ ਜਿਹੇ ਪਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿਰਨਾਂ ਆ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਆ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸੀ। ਉਹ ਕਦੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਪੈਣੇ ਹੱਟ ਜਾਦੀਆਂ ਤੇ ਕਦੇ ਫੇਰ ਆ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਆ ਵੱਜਦੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਉਡ ਗਈ।

ਘੜੀ ਦੀ ਸੂਈਆਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ ਵੱਡੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਇਆ, ਜਦ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਗਈ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੀ ਮੇਰੀ ਅੰਮੀ ਜਾਨ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਐਨਕਾਂ ਵਾਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ (ਇਬਾਦਤ ਖਾਨ) ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਿਆ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ। ਪਰ ਮੂੰਹੋਂ ਕੁੱਝ ਨਾ ਬੋਲੀ।

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕੇ....

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਅਲਫੂ ਹੀ ਆਖ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਖਾਸ ਨਾਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਮੇਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ....

ਮੇਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬੇਟੀ ਸੀ। ਜੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ, ਜੇ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਅਲਫੂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਫਾਤਿਮਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕੇ, ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ ਦੱਸਦੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ,

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਇਦ ਉਹ ਬੱਚੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਅੱਲਾ ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਸੀ।

ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹਾਜੀ ਜੇ ਅੱਲਾਹ ਤਾਅਲਾ ਦੀ ਮਰਜੀ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੀ ਦਾ ਨਾਮ ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹਾਂ,

ਦਾਦੀ : ਹਾਜੀ ਜਰੂਰ ਜੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਆਖ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਪਰ ਘਰ ਸਾਰੇ ਅਲਫੂ ਹੀ ਆਖਦੇ..

ਮੈਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਕਦੇ ਮੇਰੀ ਅੰਮੀ ਜਾਨ ਕਦੇ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਹਰਰੋਜ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਦਾਦੀ ਜੀ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦਾਦੀ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਪਿਛੋਂ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਸਗੋਂ ਨੇੜੇ ਹੀ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ..

ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਹੀ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਂਦੇ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਮੈਨੂੰ ਹਰਰੋਜ ਮੈਂ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਦੀ ਨਹੀਂ ਇੱਕ ਸਹੇਲੀ ਲੱਗਦੀ..

ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣੇ ਪੱਛਮ ਵਾਲੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦੂਰ ਸਾਰੀ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਕਮਰਾ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਘੰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ, ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਗੋਣ ਗਾਉਂਦੇ ਕਾਫੀ ਜਿਆਦਾ ਆਦਮੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਸਵਾਲ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਦੀ ਗੁਫਤਗੂ ਵਿਚ ਘੁੱਲੀ ਹੋਈ ਸਭ ਭੁੱਲ ਜਾਦੀ..

ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੱਚੇ ਪੜਦੇ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਤੇ ਨਾਮ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਵੱਖਰੇ ਸੀ ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਦਾਦੀ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਵੱਖਰੇ ਮਜ਼ਹਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਨੇ

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਹੇਲੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ ,ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਉਪਰ ਜਾ। ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਉਪਰ ਜਾ ਲੇਟ ਜਾਦੀਂ, ਤੇ ਨੀਲੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ..., ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਅਦਭੁੱਤ ਅਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਲੋਕ ਵੱਖਰੇ ਜਾਨਵਰ, ਵੇਲ ਬੂਟੀਆਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਸੋਚਦੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਚਲੀ ਜਾਦੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਤਾਰੇ ਉਪਰ ਖਲੋਤੀ ਹੋਵਾਂ, ਤੇ ਚੰਨ ਦਾ ਪਰਿਛਾਵਾਂ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਧਰਤੀ ਇਉਂ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਛੱਤ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ , ਮੈਂ ਉਹ ਪਲ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ ਜੇ ਕਿਦੇ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਜਾਦਾਂ ਏ, ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਫਿਰ ਮੈਂ ਜਦ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵਦੀਂ ।

ਮੈਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਾਦੀ ਦੀ ਬਾਂਹ ਉਪਰ ਸਿਰ ਰੱਖ ਤਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਦ ਕਦੇ ਕੋਈ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚੋਂ ਤਾਰਾ ਟੁੱਟਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਾਦੀ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦੀ ਤੇ ਦਾਦੀ ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਦੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੀਂਦ ਆ ਜਾਦੀ।

ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਆ ਉਹ ਦਿਨ ਜਦ ਅੱਧੀ ਕੁ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਧਰੋਂ ਹਨੇਰੀ ਵੱਗਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬਿਜਲੀ ਗਰਜਦੀ ਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਹੀ ਮੀਂਹ ਪੈਦਾਂ ਰਿਹਾ ਦਾਦੀ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਮਾਜ਼ ਪੜੀ ਤੇ ਅੱਲਾ ਤੋਂ ਰਹਿਮਤ ਦੀ ਫੁਰਿਆਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੀਂਹ ਹੱਟ ਗਿਆ । ਉਸ ਰਾਤ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰ ਅੱਲਾ ਕੋਲ ਤੋਂ ਤੱਕਿਆ। ਜਦ ਉਸ ਸਵੇਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਅੰਬਰ ਸਾਰਾ ਨਿਖਰਿਆ ਨਿਖਰਿਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਿਰ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਿਰ ਲੱਗਾ ਸੇਬ ਦਾ ਦਰੱਖਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਸੇਬ ਟੁੱਟ ਕੇ ਥੱਲੇ ਗਿਰੇ ਪਏ ਸੀ । ਮੇਰਾ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਨਾ ਬੋਲੀ।

ਇਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦੁੱਖੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਮੇਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਇਬਾਦਤ ਖਾਨ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ, ਮੇਰਾ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਵੀ ਜੀ ਨਾ ਲੱਗਦਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਤੀਸਰੀ ਕਲਾਸ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਜਦ ਮੈਂ ਚੌਥੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਪਰ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਇਬਾਦਤ ਖਾਨ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਡੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਨਾ ਬਦਲਿਆ ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਖੀਰ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਹੀ ਲਿਆ ਕੇ ਉਹ ਕੀ ਹੈ

ਦਾਦੀ : ਉਹ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਹੈ।

ਮੈਂ (ਅਲਫੂ) : ਮੰਦਰ ਸਬਦੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦਾਦੀ ਜੀ..

ਦਾਦੀ ਜੀ : ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਮੈਂ : ਹਿੰਦੂ ਸਬਦੰ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ।

ਕੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਉਹ ਉਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਨਮਾਜ਼ ਪੜਦੇ ਹਨ।

ਦਾਦੀ : ਨਹੀ ਬੇਟਾ ਉਥੇ ਆਰਤੀ, ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਲੋਕ..

ਮੈਂ : ਇਹ ਸਭ ਸੁਣ ਕੇ ਅੱਖੀ ਵੇਖਣ ਦੀ ਮਨ ਵਿਚ ਜਗਿਆਸਾ ਉੱਠੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਤਤਪਰ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਦਾਦੀ ਜੀ ਨੇ ਉਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ।

ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਹੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਚੜ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਇੱਕਲੀ ਹੀ ਸਕੂਲ ਚੱਲੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਵੀ ਉਸ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਰਹੀ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਉਤਸੁਕ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੀ ਪਾਠਕ ਜਿਸ ਦਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਦੂਰ ਸੀ । ਉਹ ਅੱਜ ਨਹੀ ਸੀ ਆਈ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੀ ਚੱਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁੱਲ ਇੱਕਲੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਂ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਭੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੇਰਾ ਘਰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਦੋ ਮੀਲ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕੱਚੇ ਜਿਹੇ ਰਾਹ ਉਪਰ ਇੱਕਲੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਾਂ ਤੇ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਜਦ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਜਾਦੇ ਰਾਹ ਕੋਲ ਉਪਰੀ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਦੇ ਚਿੱਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਿਲ ਜਲਦੀ ਘਰੇ ਜਾ ਕੇ ਪੱਖੇ ਹੇਠ ਪੈ ਜਾਣ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ,

ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਮੰਦਰ ਵਾਲੇ ਰਾਹੇ ਤੁਰ ਪਈ । ਉਸ ਸੁੰਨੇ ਜਿਹੇ ਰਾਹ ਉਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀ ਸੀ ਨਜ਼ਰੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਤੁਰੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਜਦ ਮੰਦਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਹੀ ਦੂਰ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਿੱਸਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਅੱਖਾਂ ਫਾੜ ਫਾੜ ਵੇਖਦਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਗਿਆ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਵੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਦ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਆਦਮੀ ਅੱਗੇ ਜਾਦਾਂ ਜਾਦਾਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ,

ਪਰ ਅਖੀਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਗਈ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨਹੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਛੱਤ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਲੰਮਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦੋ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਣ ਾ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਇਆ ਸਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੀ ਪਾਠਕ ਦੇ ਅੱਬੂ ਨੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ ਉਸਦਾ ਅੱਬੂ ਇਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਕਿ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹੱਥ ਧਰਿਆ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਕੁੱਝ ਜੋਰ ਦੀ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲਾ। ਜਦ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹਨੇਰਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ । ਪਰ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਫੇਰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਉਸੇ ਹੀ ਰਾਤ ਅੱਧੀ ਕੂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਲਾਲਟੈਣ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਕੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰ ਆਦਮੀ ਬੈਠੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀ ਸੀ ਜਾਣਦੀ ਪਰ ਇਕ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜੋ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋਰ ਮੱਦਦ ਮੰਗਣ ਲੱਗੀ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਏ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਵੱਲ ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਚਾਕੂ ਸੀ । ਜੋ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੀ ਬੈਠਾ ਸੀ । ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਡਰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਦਾਂ ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ ਸੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਦਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਪੈ ਗਏ ਪਲ ਵਿਚ ਹੀ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਕਰ ਸੁੱਟਿਆ, ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਧੜ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਬਲੁੰਦੜੇ ਹੋਏ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੂੜੇ ਕਰਕਟ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਮਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇਬਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਵੀ

ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬਾਤਚੀਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਪਰ ਉਸੇ ਹੀ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਸੋਚਣ ਨਾਲ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨਰਕ ਵਿਚ ਜਾਦਾ ਏ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ ਪੁਲਿਸ ਉਥੋਂ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜ ਆਈ ਹੋਈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਹ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ। ਫੇਰ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਦਿੰਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਦ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਸੁੱਟ ਕੇ ਗੱਡੀ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤਣ ਲੱਗੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰਾ ਵੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਧਰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੈਗਾ। ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਜਿਸ ਉਪਰ ਬੈਠ ਜੇਰ ਜੇਰ ਦੀ ਰੇਣਗੇ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਬੇਗੋਲਿਆ ਕਰਕੇ ਫਾਇਲ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗੀ। ਤੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਬਾਪ, ਕੋਈ ਭਰਾ, ਕੋਈ ਦਾਦੀ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਡੀਕੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ।

ਕਿਉਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਆਸਿਫ਼ਾ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ,
ਕਿ ਮੀਡੀਏ ਘਰ ਭਰ ਲਏ ਆਪਣੇ ਨੇ,
ਵਰਦੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਵਿਕਾਊ ਏਥੇ,
ਹੋਵੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਏਵੇਂ ਫੇਰ ਦੁੱਖ ਜਾਪਣੇ ਨੇ,
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹੱਥ ਮਿਲਾਕੇ ਪੈਸੇ ਖਾ ਲਿਆ ਏ,
ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸੀ ਰਿਵਾਜ ਜਿਹਾ ਚਲਾ ਲਿਆ ਏ,
ਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡੀ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ,
ਉਹਤਾਂ ਬਚਾ ਲਏ ਸ਼ਬਤਾਂਬਰੀ ਸਰਮਾਂ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ,
ਜੇ ਕੱਪੜੇ ਛੋਟੇ ਤਾਹੀਓਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇਚ ਨੇ,
ਇਹ ਕਾਂਡ ਕੱਪੜੇ ਨੇ ਨੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਨੇ,
ਏਸ ਗੱਲੋਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਹੀ ਲਾ ਲਈ,
ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਬਠਾ ਲਈ ਸੀ,
ਲਗਦਾ ਜਿਸਮ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਬਸ ਰਿਹ ਗਿਆ ਵੇਚਣੇ ਨੂੰ,
ਰੱਬਾ ਰਮਨਦੀਪ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ,
ਇਹ ਸਭ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ...

(ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ)

ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਅਸੀਫਾ ਦੇ ਗੈਰ ਰੇਪ ਦੌਰਾਨ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਰੋਡਜ ਉਪਰ ਕੈਂਡਲਮਾਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੰਕਮਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅੱਜ ਉਸਦਿਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਭੁੱਲ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਜੇਕਰ ਇਹੀ ਘਟਨਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਘਟੀ ਹੁੰਦੀ ਫੇਰ ਅਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਬੈਠਦੇ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਕੈਂਡਲ ਮਾਰਚਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀ ਘਟੀ। ਜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਜਰਾ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਹਨਤਮਈ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਣਗੇ ਤਾਂ ਜਰੂਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਮੀ ਤੱਕ ਨਹੀ ਭਰੇਗਾ, ਬੇਸੱਕ ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀ ਉਠਾ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਘਟਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਵੀ ਵਕਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਇਏ। ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਏ। ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਇਏ।

ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਧੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸ ਭਟਕਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਾਤੀਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸਮਾਨ ਗੂੰਜ ਉਠੇਗਾ। ਤਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਤੇ ਫੇਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਹੀ ਸਵਰਗ ਲੱਗੇਗੀ। ਤੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਘਰ ਪਰਤੇਗੀ। ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਤੇ ਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰਗੇਗੀ। ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਮਿਲਾਪ ਵਧੇਗੀ। ਤੇ ਫੇਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀ ਪਵੇਗੀ। ਤੇ ਨਾਰੀ ਬਾਡਰਾਂ ਉਪਰ ਕਦੇ ਜੰਗ ਲੱਗੇਗੀ। ਕੇ ਨਾਰੀ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਵੇਖਣ ਦੀ ਆਸ ਅਧੂਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਨਾਵਟ ਤਾਂ ਮਾਂ ਭੈਣ ਦੀ ਵੀ ਉਹੀ ਆ,

ਬਾਹਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰੇ ਕਿਉਂ ਨੀ ਨੇਚਦਾ,

ਕਿਉਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਲਾਜ਼ ਰੋਲੇ ਤੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀਆਂ ਦੀ

,

ਮਾਲਕ ਏਂ ਤੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਗੰਦੀ ਸੋਚ ਦਾ,

ਛੋਟੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੀਜ਼ਨ ਦੱਸੇ ਰੇਪ ਦਾ

,

ਬੁਰਕੇ ਚ ਹੋਵੇ ਤੂੰ ਤਾਂ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਸੇਕਦਾ,

ਹੈ ਕੋਣ ਤੂੰ ਡਰੈੱਸ ਕੋੜੀ ਜੱਜ ਕਰੇ ਕਰੈਕਟਰ ਨੂੰ

ਤੇਰੇ ਰੂਲ ਜੇਬ ਚ ਰੱਖ ਲੈ ਲੈ-ਲੈ ਫੈਕਟਰ ਨੂੰ ,
ਦੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥੇ ਟੇਕੇ ਨੱਕ ਰਗੜਕੇ ਤੂੰ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸੇ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਮਸਲਕੇ ਤੂੰ ,
ਆਹ ਨੀ ਕਰਨਾ , ਉਹ ਨੀ ਕਰਨਾ,
ਇੱਧਰ ਨੀ ਖੜਨਾ
, ਓਧਰ ਨੀ ਖੜਨਾ,
ਉਦਾਂ ਨੀ ਪਾਉਣਾ, ਆਹ ਨੀ ਪਾਉਣਾ
,
ਘੱਟ ਹੱਸਣਾ ਜਿਆਦਾ ਰੇਣਾਂ
,
ਸੁਪਨੇ ਵੇਚ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਖੇਣਾ,
ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ,
ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਮਨ ਨੂੰ ਖੇਲ੍ਹ ਲਿਆ,
ਮੂੰਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੰਦੇ ਲਾ ਦੇ
,
ਜੀਹਨੇ ਜਿੰਨਾ ਬੋਲਨਾ ਸੀ ਬੋਲ ਲਿਆ,
ਸਿਰ ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਿਆ ਪਾਣੀ
,
ਬਣ ਜਾ ਝਾਂਸੀ ਦੀ ਰਾਣੀ ,
ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਾਰ ਨਾ ਲੈਣੀ
,
ਆਪੇ ਲਿਖ ਆਪਣੀ ਤੂੰ ਕਹਾਣੀ,
ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ, ਮਦਰ ਟੈਰੇਸਾ,
ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਮਾਈ ਭਾਰੋ

’
ਜਜ਼ਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਖ

’
ਸਿੱਖ ਉਹਨਾ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਾਗ,
ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ ,
ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਏ,
ਲਿਆ ਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਖੁੰਜੇ ਲਾ ਦੇ,
ਆਪਣਾ ਆਪ ਪਹਿਚਾਣ ਤੂੰ ,
ਅੰਦਰ ਐਨੀ ਅੱਗ ਬਾਲ ਲੈ

’
ਜਿਹਨੂੰ ਤੱਕੇ ਫੁਕਦੇ,
ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਝਾਂਜਰ ਪਾਕੇ,
ਰੱਖ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਕੇ,
ਰੋਂਦ ਇੱਕਲੀ ਇੱਕਲੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ...

(ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ)

ਵੱਲੋਂ : ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ

(8699633924)

ਵੱਲੋਂ : ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

(8591875296)

(ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨੰਬਰ ਉੱਪਰ ਮੈਸਜ ਜਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ।)

ਨੋਟ : ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ 8699633924 ਤੇ ਸੇਅਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਆਪ ਸਭ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।